

Vapaan sivistystyön tutkimuksen strategiatyöpaja

Keskiviikko 23.8.2023 klo 15–18, Vapaan sivistystyön päivien 2023 yhteydessä
Kansalaisopisto Alma, Juhlasali, Raastuvankatu 31, Vaasa

Strategiatyöpaja on jatkoa lisalmessa elokuussa 2022 järjestetyille ideariihelle. Tällä kertaa tarkoituksena on työskennellä yhteisen vapaan sivistystyön tutkimusstrategian tuottamiseksi. Lähtökohtana työskentelylle toimii lisalmen ideariihessä tuotetut tutkimusaiheet, joihin perustuen tavoitteena on vapaan sivistystyön tutkimustehtävien ja -kysymysten muotoileminen (ks. alla). Tämä edellyttää lisalmen monien tutkimusaiheiden priorisoimista, tutkimuksen, hallinnon ja kentän moninaisten intressien yhteensovittamista. Käytännön tavoitteena on työstää yhteinen tutkimusstrategia melko pian strategiatyöpajan jälkeen.

Strategiatyöpajan tavoite: Tutkimusperustainen vapaan sivistystyön toiminnan kehittäminen ja päätöksenteon edistäminen.

Käytössä ei ole etäyhteyttä. Toivomme, että mahdollisimman moni lisalmen ideariiheseen osallistuneista pääsee osallistumaan myös Vaasan strategiatyöpajaan. Mikäli et itse pääse mukaan, kohdentaisitko kutsun organisaatiossasi jollekulle muulle tutkimuksesta kiinnostuneelle taholle.

Strategiatyöpajan järjestää [Sivistystyön Vapaus ja Vastuu](#) (SVV) -ohjelma. Vetovastuussa on tällä kertaa professori Petri Salo (petri.salo@abo.fi). Järjestelyissä on mukana SVV-viestintäkoordinaattori Jenni Pätäri (jenni.patari@sivistystyo.fi), puh. 045 236 4440). Työpajalla on oma verkkosivu: <https://www.vapausjavastuu.fi/strategiapaja/>

Ilmoittaudu **13.8. mennessä** sähköpostitse viestintäkoordinaattori Jenni Pätärille
jenni.patari@sivistystyo.fi:

1. Ilmoita nimesi ja organisaatiosi
2. Ilmoita mahdollinen erityisruokavaliosi
3. Vastaa ennakkotehtävään: **Kuvaa lyhyesti (yhellä lauseella) vapaan sivistystyön KESKEISIN TEHTÄVÄ aikavälillä 2023–2028.** Vastauksia hyödynnetään strategiatyöskentelyn lähtökohtana (anonymisti, vastaajien nimiä mainitsematta).

Strategiatyöpajan ohjelmarunko (ks. tarkemmin alla, sivu 4)

15.00–15.20 Aloituskahvit, osallistujien esittäytymiset
15.20–15.35 Avauspuheenvuoro Petri Salo
15.35–16.35 Työpajatyöskentely
16.35–17.00 Työpajatyöskentelyn purku
17.00–17.15 Tauko
17.15–17.45 Työpajatyöskentely
17.45–18.00 Lopetus: keskustelua ja jatkotoiminta

TERVETULOA! HYVÄÄ KESÄÄ JA TAPAAMISIIN ELOKUUSSA!

1 Työskentelyn pohjana lisälmen ideariihen 2022 aineisto

1.1 Ennakkotehtävien tiivistykset

Miksi vapaan sivistystyön tutkimusta pitäisi tehdä ja edistää

1. Vst:n yhteiskunnallisen merkityksen ja vaikuttavuuden osoittamiseksi.
2. Vst-kentän tieto- ja tiedepohjaiseksi ymmärtämiseksi ja kehittämiseksi.
3. Aikuisopetuksen ja elinikäisen oppimisen kehittämiseksi.
4. Vaikuttamiseksi päätöksentekoon (edunvalvonta) ja yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Läpäisevinä ulottuvuuksina: olemassaolon turvaaminen, toiminnan jatkuvuus

Miten vapaan sivistystyön tutkimusta pitäisi tehdä ja edistää?

1. Yhteistyössä:
 - tiiviimpi kytkentä kentän eri toimijoiden kesken (vst-kenttä, tutkijat, päättäjät, muut?)
 - tiiviimpi kytkentä vst-kentän henkilöstöön, erit. opetustyöhön ja opettajiin, dialogin rakentaminen.
2. Järjestäytymällä, pyrkimys strategiseen tutkimuksen kehittämiseen (→ vst:n strateginen kehittäminen):
 - verkostoituminen (SVV foorumina; muut?; myös kansainvälisesti)
 - kasautuvuus: mitä kaikkea on tutkittu, mitä tutkitaan, mitä pitäisi tutkia.
 - riittävät ja ennakoitavat resurssit.
 - tiedon jakaminen: järjestelmien ja kanavien kehittäminen (SVV ja muut?), kiinnostuksen luominen tutkittuun tietoon.

Läpäisevinä ulottuvuuksina: poikkitieteellisyys; oppilaitosmuodot erikseen ja yhdessä

1.2 Tutkimusaiheiden pääteemat

- Lähtökohdat ja periaatteet (tasa-arvo, yhdenvertaisuus, saavutettavuus)
- Organisaatiot (rakenne, rahoitus, johtaminen, yhteistyö)
- Kohderyhmät ja osallistajat (erit. maahanmuuttajat, ikääntyneet)
- Työmuodot (opetus, kotouttaminen, hakeva toiminta, vapaaehtoistyö)
- Vaikuttavuus (laatutyö, osaamisen tunnistaminen)

1.3 Vst-toimijoiden tutkimusyhteistyö ja sen kehittäminen (alustana SVV-ohjelma)

Vst-toimijoiden tutkimusyhteistyön kehittäminen, alustana SVV-ohjelma		
SVV:n tarkoitus:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. vapaan sivistystyön tutkimuksen ja koulutuksen vahvistaminen, 2. alan tutkijoiden ja toimijoiden vuorovaikutuksen vahvistaminen sekä 3. yhteiskunnallinen vaikuttaminen. 		
Verkosto	Tutkimusyhteistyön muodot	Viestintä ja SVV-sivusto
<p>Tutkimus: mukaan uusia yliopistoja, tieteenaloja. Poikkitieteellisyys</p> <p>Vst-kenttä: yhteistyön ja vuorovaikutuksen vahvistaminen erit. vst-henkilöstön kanssa</p> <p>Päätöksentekijät: Yhteistyö erit. strategia-työskentelyssä. Miten kootaan avaintoimijat ja vältetään päällekkäisyydet?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tutkimustyöpajat 2. Dialogiset keskustelutilaisuudet 3. Toimijoiden yhteinen vuosifoorumi (strategiatyöpaja) Edustuksellinen työskentely. 	<ul style="list-style-type: none"> - SVV-näkyvyyden vahvistaminen - Tutkimusperustainen vapaan sivistystyön toiminnan kehittäminen - Verkostoituminen - Tutkitun tiedon implementointi - Lehdistö- tai tiedotustilaisuudet
	<p>Uusia avauksia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hanke- ja selvitystutkimuksen kokoaminen. - Verkostoyhteistyöllä toteutettuja tutkimushankkeita. - Huippututkimusyksikkö - Tutkijaresidenssi - Vertaisryhmä väitöskirjatutkijoille? - Kansainvälinen yhteistyö 	
Yhteisen tutkimusstrategian esillä pitäminen omassa toiminnassa		

1.4 Kooste rahoituksesta

OKM/OPH, TEM	Säätiöt ja rahastot	KV	SVV
Selvitykset ja tutkimukset, pitkäjänteisyys hallituskausittain	<ul style="list-style-type: none"> - Kordelin - Kulttuurirahasto - Maakunnalliset kulttuurirahastot - Emil Aaltosen säätiö - Jenny ja Antti Wihurin rahasto - Koneen säätiö, jne. 	ERASMUS, KA3, KA2, NMR, AMIF	Hakemusten teon resurssointi AMK-opinnäytetyöt Tutkimusstipendit

2 Vaasan strategiatyöpajan ohjelma

Iisalmi 2022			
<ul style="list-style-type: none"> - Miksi vst-tutkimusta pitäisi tehdä ja edistää? - Miten vst:n tutkimusta pitäisi tehdä ja edistää? 	Tutkimusaihekoosteet aineistona ja jatkotyöstettävänä Vaasassa.		Syötteet yhteistyö- ja rahoitusmahdollisuuksiin
1. Tilannekuvan hahmottaminen	2. Analysoidaan ja kirkastetaan näkemys	3. Konkretisoidaan ratkaisut, sitoudutaan niihin	4. Toteutus ja arviointi
<ul style="list-style-type: none"> - Strategian aikajänne 2023–2028 - Strategian tavoite: Tutkimusperustainen vapaan sivistystyön toiminnan kehittäminen ja päätöksenteon edistäminen. - Vst-toimijat sitoutuvat pitämään tutkimustehtäviä ja -kysymyksiä esillä omassa toiminnassaan sekä hyödyntävät niitä edunvalvontatyössä. 			
Vaasa 2023			
Intro Strategiseen jäsentämiseen kiinni pääseminen mitä -kysymyksen avulla	Learning café 1 Vst:n tehtävästä yhteiseen tutkimusstrategiaan	Learning café 2 Teemoista yhteisen tutkimustehtävän ja -kysymysten muotoiluun	Päätös Mitä edeltävä tarkoittaa yhteistyön ja rahoitusmahdollisuuksien kannalta?
1. Iisalmen yhteenveto 2. Mitä ovat tutkimus, tutkiva kehittäminen, arviointi ja selvitys? 3. Vst:n tehtävä (ennakkomateriaali): jaettu ymmärrys yhteisen tutkimusstrategian pohjaksi.	Mitä Iisalmen ideariihen aineisto kertoo meille? Kytetään kysymykseen, mitä vst on. Toteutus: 4 pienryhmää, joissa edustus eri kentiltä. Aineiston läpikäynti, priorisointi ja valinta. Päädytään 2–3 teemaan.	Toteutus: 2 pienryhmää, joissa työstitään hahmotelma tutkimustehtävästä ja -kysymyksistä yhteisen strategian ytimeksi. Learning cafe 1:n priorisointi ja valinta. Päädytään tutkimustehtävän ja 2–3 kysymyksen hahmotelmaan.	Toteutus: Vapaamuotoinen brainstorming Jatko: Jalostamista jatketaan ideariihen jälkeen. Suhteutetaan esim. VST ry:n strategiaan ja tiekarttaan.